

# **REFERAT Klima- og Naturudvalget 2022-2025 d. 28-05-2025**

**Mødedato** Onsdag d. 28. maj 2025 kl. 17:30

**Mødested** Nyborg Rådhus, mødelokale 3

**Mødedeltagere** Claus Johanson, Anja Kongsdal, Rune Christensen, Ole Tyrsted Jørgensen, Søren Svendsen, Kenneth Taanquist, Vibeke Ejlertsen

## Indholdsfortegnelse

|  |    |
|--|----|
| Godkendelse af dagsorden.....                                | 3  |
| Beslutning: Valg af formand for Klima- og Naturudvalget..... | 4  |
| Orientering om Vindinge Ådal og Grøn Trepert.....            | 5  |
| Beslutning: Ajourføring af kommissorium for Grønt Råd.....   | 7  |
| Beslutning: Temadrøftelse om budget 2026 - 2029.....         | 8  |
| Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer.....           | 10 |
| Orientering fra direktør/chef for Teknik og Miljø.....       | 11 |
| Kommende punkter.....  | 12 |
| Underskriftsside.....  | 14 |

# **Punkt 1: Godkendelse af dagsorden**

S2024-20045

## **Sagsfremstilling**

-

## **Økonomiske konsekvenser**

-

## **Indstilling**

Det indstilles, at dagsordenen godkendes.

## **Sagen afgøres i**

Klima- og Naturudvalget

## **Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 28-05-2025**

Indstillingen godkendt.

## **Punkt 2: Beslutning: Valg af formand for Klima- og Naturudvalget**

S2021-35636

### **Sagsfremstilling**

Byrådet behandler 27.5.2025 stedfortræderindkaldelse af Claus Johanson i forbindelse med, at Per Jespersen er forhindret i at passe sit hverv som byrådsmedlem frem til og med 30.6.2025 pga. sygdom.

Claus Johanson indtræder i Per Jespersens poster bl.a. som medlem af Klima- og Naturudvalget.

Da Per Jespersen er formand for Klima- og Naturudvalget, skal udvalget vælge en formand for perioden 28.5.2025-30.6.2025 (begge dage inkl.).

### **Økonomiske konsekvenser**

Merudgift ift. vederlag til stedfortræder og formandsvederlag. Beløbet afholdes inden for den nuværende økonomiske ramme, der er afsat til Byrådet.

### **Indstilling**

Direktionen indstiller, at der vælges en ny formand i perioden 28.5.2025-30.6.2025 (begge dage inkl.).

### **Sagen afgøres i**

Klima- og Naturudvalget.

### **Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 28-05-2025**

Anja Kongsdal (liste V) blev valgt som formand.

Vibeke Ejlertsen (liste A) blev valgt som næstformand.

## Punkt 3: Orientering om Vindinge Ådal og Grøn Trepert

S2025-5460

### Sagsfremstilling

Formål med denne orientering er at give indsigt i naturprojektet Vindinge Ådal og partnerskabet Holckenhavn Fjord og Vindinge Ådal, der er konstitueret om projektet, samt indholdet i den grønne trepart og organiseringen heraf. Der er høj grad af overlap og synergi mellem Vindinge Ådal og Grøn Trepert, men samtidigt er formålet også vidt forskelligt. Overlappet mellem Vindinge Ådals projektet og Nyborg Kommunes arbejde med Grøn Trepert er målsætningen om at reducere kvælstofudledningen fra landbrugsdrift gennem udtagning lavbundsjord. Visionen i Vindinge Ådal er mere ambitiøs og handler om at skabe et større sammenhængende naturbælte fra udspringet af Vindinge Å til udløbet af Holckenhavn Fjord.

### Vindinge Ådal

Vindinge Å har sit udspring i vest for Årslev i Faaborg Midtfyn Kommune og løber over 30 km gennem Kerteminde og Nyborg Kommune frem til sit udløb i Holckenhavn Fjord. Ådalen omkring åen rummer nogle af Østfyns vigtige naturområder med store botaniske værdier, artsrigt dyreliv. Vindinge Å er samtidig Fyns næststørste vandløb. I Nyborg Kommune danner ådalen et blågrønt strøg gennem landskabet fra Ullerslev i vest, forbi Hjulby og Vindinge til udløbet af Holckenhavn Fjord.

Vindinge Ådal og nærliggende naturområder med enge, moser, rigkær, overdrev rummer nogle af Nyborgs vigtigste naturområder med store botaniske værdier og artsrigt fugleliv.

Ådalsprojektet handler om at give plads til mere rig og varieret natur, herunder skov, og at genskabe åens naturlige dynamik med plads til stigende vandmængder, som følge af klimaforandringer.

Det foreløbige projektområde tager afsæt i Grønt Danmarkskort, som er en national kortlægning, der samler kommunernes naturtemaer og naturpotentialer i sammenhængende korridorer på tværs af kommunen.

Et sammenhængende større naturområde kan sikre plads til en ådal med naturlig hydrologi, sammenhængende forvaltning og understøttelse af områdets store naturværdier og potentialer, samt give mulighed for en sammenhæng gennem hele ådalen, der skaber en naturmæssig og rekreativ forbindelse på tværs af alle tre kommuner.

### Partnerskabet Holckenhavn Fjord og Vindinge Ådal

Partnerskabet er samlet om visionen om at skabe et levende og sammenhængende naturbælte fra udspringet af Vindinge Å til udløbet af Holckenhavn Fjord på tværs af alle tre kommuner. (Se bilag 1-4 for en uddybning).

Visionen betyder at partnerskabet arbejder for at Holckenhavn Fjord og Vindinge Ådal udvikles som et større sammenhængende naturområde på over 1000 ha med et rigt plante- og dyreliv, og mulighed for unikke naturoplevelser, samt at Vindinge Å opnår god økologisk tilstand og en langsigtet strategi for forbedret vandkvalitet i Holckenhavn Fjord. (Se også bilag 2)

Partnerskabet består af Nyborg, Kerteminde og Faaborg-Midtfyn kommuner, DN, L&F Centrovic, Patriotisk Selskab og videnspartnerne Aarhus Universitet og Syddansk Universitet. Partnerskabet blev konstitueret på mødet 9. december 2024.

### Grøn Trepert

Treparten bygger på *Aftale om implementering af et Grønt Danmark*. Målet er i første omgang at reducere kvælstofudledningen i vandløb og fjorde med 13.800 ton på nationalt plan, ved at tage landbrugsjord ud af drift. Det er særligt lavbundsjord, der skal udtages, men også generel udtagning af landbrugsjord giver kvælstofreduktioner.

Opgaven i kommunerne i 2025 er at udarbejde omlægningsplaner, der kan sikre kvælstofreduktioner svarende til det indsatsbehov, som er fastsat i de enkelte kystvandoplande. Kystvandoplandet for Holckenhavn Fjord er stort og omfatter både Faaborg Midtfyn, Kerteminde og Nyborg kommuner. Der er flere elementer i de kommende år i aftalen der danner ramme om Grøn Trepert, som uddybet i bilag 5.

### Organiseringen af Grøn Trepert

Grøn trepart er organiseret i 23 lokale grønne treparter, der tilsammen dækker hele landet. De lokale treparter er en politisk organisering bestående af DN, Landbrugsorganisationer, Naturstyrelsen, og de berørte kommuner. Nyborg Kommune deltager med politisk repræsentation i tre lokale treparter - Storebælt, Det Sydfynske Øhav og Odense Fjord.

Hver lokal trepart har tilknyttet en teknikergruppe bestående faglige medarbejdere i de berørte kommuner, samt repræsentanter fra DN og landbrugsorganisationerne. Teknikergrupperne udarbejder omlægningsplaner som fuldt ud skal dække de indsatsbehov, der nationalt er fastsat i det enkelte kystvandopland.

Der er desuden etableret erfa-grupper hvor kommunernes administrationer samarbejder på lederniveau. Administrationen deltager i møderne i både erfa-gruppen og teknikergruppen. Det er administrationens vurdering at det ikke er nødvendigt at deltage møderne i de lokale treparter Det Sydfynske Øhav og Odense Fjord, hvor der ikke er et kvælstofindsatsbehov for Nyborg Kommune, og derfor vil administrationen deltage i den lokale trepart Storebælt. Dels er det den primære lokale trepart der dækker godt 2/3 af Nyborg Kommunes areal, og dels er det den eneste lokale trepart, hvor der er et kvælstofindsatsbehov, hvilket er det administrationen fagligt skal sikre at Nyborg Kommune kan komme i mål planerne for.

Omlægningsplanerne i den grønne trepart skal udarbejdes i 2025 og godkendes i den aktuelle lokale trepart samt principgodkendes i byrådet med deadline ultimo 2025.

### **Synergi og forskelle mellem Vindinge Ådal og Grøn Trepart**

Partnerskabet om Holckenhavn Fjord og Vindinge Ådal har været undervejs siden 2023 med inspiration fra både Odense Fjord Samarbejdet og samarbejdet Sund Vejle Fjord. Grøn Trepart er siden blevet en kommunal bunden opgave. Vindinge Ådal er et ambitiøst naturgenopretningsprojekt, og der er synergi til Grøn Trepart gennem metoder og værktøjer, der kan hjælpe med at identificere potentialerne til udtagning af landbrugsjord langs ådalen. Der er også virkemidler i Grøn Trepart, som fx minivådområder, hvor et større areal afvander til et teknisk anlæg der kan reducere kvælstof inden vandet ledes videre i vandsystemet til åen, som til gengæld ikke er naturgenopretning. Derfor er det en fordel at kende forskel på den langsigtede vision om et sammenhængende større naturbælte langs Vindinge Å og Grøn Trepart, hvor fokus er på udtagning af de jorde, der bidrager mest til kvælstofreduktioner. Det er ikke hinandens modsætning, men hinanden forudsætning for at lykkes på lang sigt.

*Under punktet deltager projektleder Kathrine Schack Nielsen og programleder Dennis Debannic med et oplæg om Vindinge Ådal og Grøn Trepart.*

### **Økonomiske konsekvenser**

Ingen

### **Indstilling**

Direktionen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

### **Sagen afgøres i**

Klima- og Naturudvalget

### **Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 28-05-2025**

Orienteringen taget til efterretning.

### **Bilag**

Bilag 1 Kommissorie for Partnerskabet vedtaget 9-12-2024

Bilag 2 Vision Vindinge Ådal og Holckenhavn Fjord med ændringer af 9-12-24

Bilag 3 Status Holckenhavn Fjord SDU præs

Bilag 4 Forståelsespapir vedtaget 9-12-2024

Bilag 5 - Tidslinje for Grøn Trepart

Bilag 6 - Oplæg Grøn Trepart og Vindinge Ådal - KNU 28.maj

## **Punkt 4: Beslutning: Ajourføring af kommissorium for Grønt Råd**

S2025-2482

### **Sagsfremstilling**

Klima- og Naturudvalget besluttede på møde 25/2-2025, at kommissoriet for Grønt Råd af 2. april 2008 ajourføres i forhold til bl.a. den politiske forankring i Klima- og Naturudvalget samt lovgrundlaget i planloven om Grønt Danmarkskort og, at forslag til nyt, ajourført kommissorium drøftes med Grønt Råd inden fremlæggelse til endelig beslutning.

På møde i Grønt Råd 19/5-25 besluttede rådet at igangsætte en proces med henblik på at opdatere kommissoriet. En arbejdsgruppe bestående af 3 - 5 medlemmer nedsættes med det formål at udarbejde et forslag til et nyt kommissorium, der beskriver rådets arbejde, optagelse af nye medlemmer mv.

På den baggrund skal Klima- og Naturudvalget nu vedtage det ajourførte kommissorium, fremlagt på møde 25/2-2025. Grønt Råd fremlægger rådets forslag til nyt kommissorium, når arbejdet i arbejdsgruppen er afsluttet. Ajourført kommissorium vedlagt.

### **Økonomiske konsekvenser**

Ingen.

### **Indstilling**

Direktionen indstiller, at ajourført kommissorie vedtages.

### **Sagen afgøres i**

Klima- og Naturudvalget.

### **Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 28-05-2025**

Indstillingen godkendt med tilføjelse om at næstformanden også deltager i Grønt Råd.

### **Bilag**

Bilag 1 - Ajourført kommissorium for Grønt Råd i Nyborg Kommune

## **Punkt 5: Beslutning: Temadrøftelse om budget 2026 - 2029**

S2024-8514

### **Sagsfremstilling**

Økonomiudvalget har 9. december 2024 godkendt proces- og tidsplan for udarbejdelse af budget 2026.

Det administrative budgetgrundlag skal udarbejdes i foråret 2025 på baggrund af forskellige parametre. Der afholdes desuden en temadag for Byråd, Hovedudvalg og chefgruppe i maj måned 2025 om den aktuelle økonomiske situation og udviklingstendenser.

Der er frist for politiske budgetønsker til drift og anlæg med tilhørende finansieringsforslag 24. juni 2025. Derfor kan der ske en drøftelse af budgetønsker og eventuelle omprioriteringer, som ønskes oversendt til de politiske forhandlinger om budget 2026. Der kan desuden ske en drøftelse af muligheden for besparelser og effektiviseringer indenfor udvalgsområdet, herunder konsekvenser i forhold til serviceniveau, organisering og medarbejdere.

Administrationen vil til budgettemadagen i august måned 2025 fremlægge et teknisk administrativt budgetgrundlag for 2026-2029, der er tilpasset til den økonomiske situation efter udmelding af økonomiaftalen og indtægtsgrundlaget fra staten.

Administrationen samler op på budgetdrøftelserne i fagudvalgene i forhold til gode idéer og initiativer m.v. som præsenteres på budgettemadagen i august 2025.

Det tekniske økonomiske budgetgrundlag er herefter klar til den politiske behandling, hvilket sker efter vedlagte tidsplan.

Administrationen har for nærværende udarbejdet vedlagte notat til drøftelse, som input til den kommende investeringsoversigt for 2026-2029.

For Klima- og Naturudvalget gælder at der i den nuværende investeringsoversigt er afsat:

Pulje til klimaindsatser og grøn omstilling på 2 mio. kr. årligt.

Af puljen til klimaindsatser og grøn omstilling er 3,419 mio. kr. prioriteret i årene 2029 og 2030 til kommunalt fællesprojekt ved Lindholm, hvor Nyborg Kommune har søgt Kystpuljen om tilskud på 5,471 mio. kr. til projektet, hvilket udgør 40% af anlægsomkostningerne på 15,730 mio. kr.

Ved tilsagn fra Kystpuljen, vil op til 40% af udgifterne til den nye strækning blive finansieret af Staten (der kan kun søges om midler til anlægsomkostninger). Kotten ved projektet ved Lindholm er 2,5 meter.

Der er i investeringsoversigten fra 2026-2029 afsat en pulje til naturprojekter på 0,5 mio. kr. årligt.

I budget 2026 og 2027 er der årligt afsat 2,5 mio. kr. (heraf er 0,103 mio. kr. fremrykket til budget 2025 til køb af kolonihave) i en pulje til reetablering af voldanlæg (landskabsplan).

### **Økonomiske konsekvenser**

De økonomiske konsekvenser er beskrevet i sagen.

### **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Klima- og Naturudvalget oversender sag og notat til de videre politiske forhandlinger om budget 2026-2029.

### **Sagen afgøres i**

Klima og Naturudvalget

### **Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 28-05-2025**

Indstillingen anbefales.

Udvalget ønsker en pulje på 0,5 mio. kr. til havmiljønatur som finansieres af pulje Klimaindsatser og grøn omstilling. Udvalget ønsker at kigge på muligheden for indtægt i forbindelse med skovdrift.

### **Bilag**

Notat - Investeringsoversigt 2026-2034 - 22052025 - Final version

Tidsplan for udarbejdelse af budget 2026 - Godkendt ØU 09.12.2025

Investeringsoversigt 2025-2028 - FINAL VERSION - godkendt Byråd 08.10.2024

## **Punkt 6: Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer**

S2024-20046

### **Sagsfremstilling**

-

### **Økonomiske konsekvenser**

-

### **Indstilling**

Til orientering.

### **Sagen afgøres i**

Klima- og Naturudvalget

### **Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 28-05-2025**

Orienteringen taget til efterretning.

- KIMO-bestyrelsesmøde.

## **Punkt 7: Orientering fra direktør/chef for Teknik og Miljø**

S2024-20047

### **Sagsfremstilling**

Til Klima- og Naturudvalgets orientering vedlægges som bilag administrative afgørelser med videre.

### **Økonomiske konsekvenser**

-

### **Indstilling**

Til orientering

### **Sagen afgøres i**

Økonomiudvalget

### **Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 28-05-2025**

Orienteringen taget til efterretning.

- Fiskebørnehaver

## Punkt 8: Kommende punkter

S2022-2527

### Sagsfremstilling

Administrationen arbejder med at planlægge følgende kommende punkter i 2025:

| Emne   | Forventet tidspunkt                   | Ansvarlig               |
|--|---------------------------------------|-------------------------|
| Kystvandråd  |                                       | Udvikling               |
| Stenrev Storebælt                                  | Juni                                  | Klima, Plan og Natur    |
| Frigivelse af midler til naturprojekter            | Juni                                  | Klima, Plan og Natur    |
| Projekt Energilandsbyer                            | Juni                                  | Klima, Plan og Natur    |
| Temaorientering om Grønne Boligdage i Nyborg       | Juni eller august                     | Klima, Plan og Natur    |
| Naturpark Storebælt                                | August                                | Klima, Plan og Natur    |
| Solceller på kommunens tage                        | August                                | Klima, Plan og Natur/FM |
| Status CoHeat                                      | August                                | Klima, Plan og Natur    |
| Event for fiskebørnehaver                          | Orientering om event august/september | Klima, Plan og Natur    |
| Biodiversitetsomlægninger                          | August                                | Klima, Plan og Natur    |
| Life Ring  | September                             | Klima, Plan og Natur    |
| Orientering om badevand                            | December                              | Miljø og byggesag       |
| Grøn Trepert                                       | Løbende                               | Udvikling               |
| Vindinge Ådal/Holckenhavn Fjord                    | Løbende                               | Udvikling               |
| Kystsikring af Havn/Marina                         | Løbende                               | Klima, Plan og Natur    |
| Frigivelse af midler fra Pulje til Grøn Omstilling | Når aktuelt                           | Klima, Plan og Natur    |
| VE anlæg, ny ansøgningsrunde                       |                                       | Klima, Plan og Natur    |

### Økonomiske konsekvenser

Ingen

## **Indstilling**

Direktionen indstiller at orienteringen tages til efterretning.

## **Sagen afgøres i**

Klima- og Naturudvalget

## **Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 28-05-2025**

Orienteringen taget til efterretning.

## **Punkt 9: Underskriftsside**

S2024-20049

### **Sagsfremstilling**

-

### **Økonomiske konsekvenser**

-

### **Indstilling**

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

### **Sagen afgøres i**

Klima- og Naturudvalget

### **Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 28-05-2025**

Underskrevet.